

Izhaja 1. vsakega
meseca.
Ček. konto 11.631

POŠTAR

Letna naročnina . . . Din 24.—
Polletna naročnina . . . 12.—
Posamezna številka . . . 2.—

Strokovni list poštних nameščencev

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1934.

VI. leto.

Pismo uredniku ili fra due litiganti il terzo gode — gde se dvoje svadža treći se smeje

(Svršetak.)

(Nadaljevanje članka iz št. 7. od 1. jul. t. l.)

U anonimnom pismu, interesantnom psihološkom studiju prilika, vremena i karaktera pojedinih individua u njemu, daje anonimus, inspektor, trudeći se da u svojem prikazivanju dade čim jasniju projekciju opažanja i stvori što objektivniji zaključak. Reproducirajući siže pisma u nevezanom, slobodnom iznošenju izlazi iz obskurne kamere ovakova Janusova fotografija: »Vi ste gospodine inspektore život davali za toga Janusa, koji Vam se lepo odužio. Čestitao Vam je na nepristrasno provedenoj istrazi povodom nestanka viška za Zbirnu kasu, a iza Vaših leđa, lažnim prikazivanjem i zlobnim izvrtanjem činjenica tražio je preko moćnog intervenienta superreviziju, koju je i uspeo da ishodi. Celom superrevizijom taj je Janus rukovodio svim žarom svoga temperamenta, on je njen intelektualni začetnik, spiritus rector i sve je svoje duševne sposobnosti založio, da bi Vama bilo na koji način napakostio. Ne čudite se tome njegovom trudoljubivom nastojanju. Ta poznata Vam je valjda nepatriotska Janusova uloga iz doba tuđinske okupacije. Savršeni taktičar, egoista!

Janusu, anonimusu, za nestanak viška moralno i materijalno odgovornom blagajniku i saključaru ova iskrena i poštena in-

spektorova poruka: U ovih prshujalih četiri ljeta apsolvirana su — hvala Vama — četiri životna fakulteta diljem lepe i drage Vardarske i Moravske banovine. Nikakve intrige sažaljenja vrednih pojedinaca nisu u stanju, da umanje ljubav za struku i rodnu grudu. Ovakvi i slični amoralni ekscesi naprotiv u stanju su, da kod fanatika istine, pravde i morala samo potenciraju divljenje čestitim Vardarcima i Moravcima, koji se raduju, da je in concreto konačni rezultat superrevizije potpuna satisfakcija besprekornog i predanog rada struci i zemlji, a totalni poraz nelojalne i podmukle rabe Janusa. Istinski patriote bezobzirno idu stazom časti. I ne prezaju pred žrtvama. Raduju se nametnutim borbama i predviđanim poredama. U tom očekivanju i leži garancija saveznog rada. Teško onima, kojima pjevaju psalme i himne puzavci, laškavci, hvališi — Janusi. —

U Skoplju, ljeta 1934.

Ivan Ivančič.

Maturantsko stalno omizje!

V četrtak, dne 6. t. m. v gostilni „Pri
sokolu“ na svidenje!

Premestitev

Naš odlični dopisnik svetnik g. Ivan Ivančič, inspektor direkcije pošte in telegrafa v Skoplju, je bil s kraljevskim ukazom premeščen v istem svojstvu k direkciji pošte in telegrafa v Zagrebu. Čestitamo spoštovanemu g. svetniku k tej premestitvi in mu želimo, naj bi se čim boljše počutil v naši neposredni bližini; hkrati pa prosimo še nadaljnje naklonjenosti. Urednik.

Priznanje

Najstarejši naš strokovni list »Naša pošta«, časopis za pošto, telegraf, telefon in radio, ki je bil osnovan že leta 1912. piše v zvezku štev. 120. za meseca avgust in september t. l. med drugim tudi naslednje laškavo priznanje listu »Poštar«:

»Poštar«, — strokovni list poštних nameščencev u broju 7., za juli t. g. koji izlazi u Ljubljani, daje iz broja u broj dokaze sve boljeg uređivanja i pribiranja stručnih saradnika prvoklasne vrednosti. Mi tu pojavu neobično cenimo i pratimo toplom simpatijom. Time i treba da se odlikuju naši

stručni listovi i glasila naših organizacija. U ovome broju simpatično se čitaju: »Pismo Uredniku od g. Ivančevića i »Personalno zastopstvo« — podatci o poslovanju švajcarskih drugova poštara i njihovom uticaju na vodstvo personalne politike u Upravi švajcarskih pošta i telegrafa. Žalimo što nam prostor lista ne dopušta da preštampamo ceo članak. Upućujemo naše čitaoce na to i molimo ih da to ne propuste učiniti, jer će u tome naći dosta pouke za sebe i svoj stav prema službi i Upravi.«

Veseli nas taka pohvala v uglednem listu, ki se bori za pravico v p. t. t. stroki z nami skoro ramo ob rami. Veseli nas pa še posebno sedaj, ko so si nekateri navdali satansko nalogo: »Poštarja« uničiti!

Anonimno pismo

Gospodu uredniku »Poštarja«!

Precej vode je že steklo v Savo, a edina želja poštnega uradništva, da bi dobilo svojo uniformo, se še do danes ni izpolnila in uresničila. Z napetostjo in velikanskim zanimanjem smo pričakovali novo uredbo o šaržah, ki pa uniforme niti toliko ne omenja, kolikor je črnega za nohti. In vendar je to za obstoj in razmah naše stroke vitalnega pomena. Samo pogledjte malo okrog sebe. Gasilci so uniformirani, mitničarji istotako, še celo postreščki, le uboga poštna uradniška para ni deležna tega nebeskega blagoslova in si ne sme privoščiti nedolžnega veselja, niti za svoj lastni denar. Skoro vnebovpijoča krivica, jeli? Naši zanamci se nam bodo morali čuditi in str-

meti spričo tako težkih problemov, ki so nas mučili v teh težkih in kritičnih gospodarskih prilikah današnjega časa. Dovolite zato, gospod urednik, nekaj vrstic v Vašem cenj. listu, da tudi o tem pišem, kar »polni srce« veliki večini naših poštarjev. Kakor tista Prešernova: »Pustite peti mojga slavčka, kakor sem mu grlo ustvaril...«

Nemara ne veste, da je vprašanje poštne uniforme silno aktualno? Še mnogo več, malo da ne živa potreba, ki neprestano zahteva in kliče po odpomoči iz nevzdržne situacije v kateri živimo. To ti je gromozanska ovira za našo stroko, da se ne dvigne in razmahne do one višine, o kateri sanjajo naši domači strokovnjaki pri merici ljutomerčana ali dolenjskega čvika. Vse vrline, ki dičijo naš pohlevni poštarški stan, bodo mahoma vidne z uresničenjem naših upravičenih zahtev. Samozavestno in odločno lahko trdimo, da samo uniforma nam manjka do one prave zveličavne poštne popolnosti. Naj ne zamre naš glas vpijočega v puščavi: »Uniforma, uniforma, u... u... u...«

Poslušajte glas ob dvanajsti uri...

Eno zadnjih nedelj me je zaneslo v Butale. Preslavne Butale, kdo te še ne pozna? In policaja, našega slavnega policaja iz Butal? »Hop Cefizelj, te že imam«, ta izrek, ki je postal naša narodna last, je od tam, prav iz Butal. Poleg očeta župana in tolovaja Mataja, je Cefizelj in policaj najimennitnejša osebnost butalska. Dobršen kos naše domače zgodovine diha iz bitja in nehanja teh znamenitih mož. Krjavelj, ki je svoječasno nosil po vojaško privihan širokokrajnik tam doli na Dolenjskem, je že skoro pozabljen, da že ni več vredno o njem govoriti. Junak našega časa je neoporečno policaj butalski, to domala že ve vsak dojenček. O njem gre glas širom naše domovine tja do devete dežele.

Pomislite, sreča mi je bila naklonjena. V Butalah prvič v življenju in govoriti s pravim znamenitim butalskim policajem, to ni karsibodi. Dobro pomislite, on strah in trepet vseh tolovajev, junak in pol, da mu ga ni para na solcu in v senci. Kolika počastitev zame? Pa kako sladko in prepričevalno je ves raznežen pripovedoval iz svojega življenja. Po pravici rečeno, gniljivo do solz...

Policaj iz Butal je služil vojake še pred vojno in napredoval do najvišje šarže, ki so jo mogli doseči naši kranjski Janezi. Kričati in vpiti je znal imenitno na vojaške ter jim dajati lekcije, kar se je naučil že doma na paši. Veliko mu je k napredovanju pomagala lepa pisava, ker v lepopisju je iz dvorazrednice odnesel red odlično. Kako so se bliščale bele koščene zvezdice in vse drugo pod vratom...? Ah... in svetli knofi...! Po odsluženi vojaščini

Buffet pri Ivanu

Aleksandrova cesta 5, dvorišče

Priporoča svoja izbrana vina (čez ulico 2.— Din ceneje) ter dobro meščansko kuhinjo. Lepa posebna soba za sestanke.

Se priporoča Ivan Šenica

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke, kožuhovino itd. Svetlolika in škrobi srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, munga in lika domače perilo. Entla. Ažurira.

Parno čisti posteljno perje in puh.

TOVARNA JOS. REICH, LJUBLJANA

je že mislil k pošti, četudi bi le »pakete sprejemal«, a ostal je zvest uniformi in rajši prevzel službo policaja v Butalah. Brez uniforme zdaj ni življenja. Z nobenim ne menja, niti s svojimi kolegi, ki imajo že svoje pridobljene pravice. »Brez našitkov, brez svetlih zvezdic, brez zlatih gumbov, ne, raje sem to kar sem in v Butalah. Lepši je uniformirani policaj butalski, kakor vsak civilist.« To so bile zadnje njegove besede. Tako se je razvnel, da Cefizlja niti omenil ni. Ej, butalci, vaši možje niso brez soli, ali ste videli, kako se razumejo na uniformo in njeno moč.

Ali je treba še dokazov in še živih prič in zagovornikov uniforme? V Butale pojedite in med ljudi. Prepričan sem, da celo

Kurenčkova Nežka in Frtavčkov Gustel, ki imata sicer največjo besedo, se ne bi protivila svetlim knofom.

Možje, tovariši, na delo! Čujte, čujte, da vas čas ne prehiti in dobi nepripravljen! Ustvarimo si že sedaj vsaj skico bodoče naše uniforme. In naj mi bo na tem mestu dovoljeno, da stavim ponižni predlog, s katerim priporočam vsem svojim kolegom, da pridno pregledujejo po kavarnah vse domače in tuje revije ter modne časopise. Ob nedeljah dopoldne naj se tudi stika po muzeju in narodni galeriji, mogoče se tam najde kakšen primeren motiv za tihožitje naše poštarske uniforme.

Brez zamere!

Fešk.

Nejko Hočevar

V maturantske vrste poštarjev je kruta in neizprosna usoda zopet zarezala globoko brazdo. Umrl je iskren in dobrodušen tovariš — naš Nejko Hočevar.

Dne 24. avgusta 1896. leta so rojenice v Spodnjem dolu pri Tržišču na Dolenjskem najavile rojstvo Nejkota ter mu že takoj pri prvem zavekanju napovedale, da mu ne bo dobro na zemlji. Sprejel je to breme in odšel na mučno pot življenja. Leta 1909 je poromal v Novo mesto in vstopil v latinske šole, kjer je ostal do končanega četrtega razreda, nato pa je nadaljeval šolanje na gimnaziji v Kočevju ter leta 1918 položil maturo. Zatem se je vpisal tudi na univerzo, toda borba za kruh in druge prilike so ga privedle že leta 1919 v poštno službo. Nekaj časa je bil v Ljubljani, nato v Beogradu in končno kot računski uradnik poštne direkcije v Ljubljani.

V službi vesten in marljiv, v privatnem življenju pa mehak in ustrežljiv, je bil pač razumljivo brez sovražnikov. S tem pa ni rečeno, da naš Nejko ni znal braniti pravice. Baš s te strani smo ga njegovi tovariši

visoko spoštovali. Komur so znane razmere, med poštarji, posebno razmere, ki so nastopile pri nas v zadnjem letu, ta bo pač razumel, da smo pt. uradniki izgubili z Nejkotom moža, ki ga bomo v svojih vrstah težko pogrešali; saj je bil eden tistih redkih, ki niso poznali samo svojih osebnih koristi in zahtev, temveč se je kljub možnosti preganjanja vedno in odločno postavil na stran zatiranih in preganjanih. Hrbta ni znal in ni hotel kriviti. Ko so ga obletavali in skušali, je naš Nejko ostal trdno na začrtani poti ter nam — **dasi po stricah nezasčiten** — pomagal prenašati težko gorje. Dragi Nejko, v tem oziru si nam bil in nam boš ostal svetel primer.

Nejko! Strt po težki in dolgotrajni bolezni si nas dne 19. p. m. zapustil in odšel tja, od koder ni več vrnitve. Za Teboj pa žalujemo poleg težko prizadete matere in strica, ki si jima bil Ti edina opora in hranitelj, tudi mi, ki smo s Tvojo smrtjo oropani enega svojih najboljših tovarišev.

Počivaj v miru! Večnaja pamjat.

F. H.

Švica — nova alpinska knjiga

Švicarska poštna uprava si je nadela nalogo, skrbeti ne samo za izdajo knjig o poštah zvezah preko visokih alp, temveč hoče s podrobnim znanjem in spoznanjem teh Alp seznaniti tudi najširše kroge. Pred nami leži ravnokar izšla knjiga »Das Alpenbuch der eidg. Postverwaltung«, IV. zv., ki je res vredna, da si jo nekoliko natančneje ogledamo. O knjigi kot taki se ne bomo spuščali v potankosti, ker je sploh vse prvovrstno, tako papir, tisk kakor tudi krasne in res okusne slike; te pridejo še posebno do izraza in izgledajo zelo plastično, ker so na celi strani in brez slehernega roba. Vsebina sama je kaj pestra in hočemo zato tudi beležiti nekaj odlomkov.

Prva knjiga je izšla l. 1929 in je vsebovala zanimive razprave o postanku Alp. V drugi knjigi iz l. 1930 so bile geološke razprave o Alpah. S tretjo knjigo je prišla na vrsto alpska flora. Leta 1932. je pa izšla jubilejna knjiga »Hundert Jahre Schweizer Alpenposten«, o kateri vsebini je pisal »Poštar« št. 2 iz leta 1933. Že lepo doneči naslov tej novi knjigi sam je prava reklama. Kdo si vendar ne želi prebiti nekaj trenutkov v prosti naravi, v prijetnem razpoloženju sredi alpske flore ob vznožju vršacev, posejanih z ledeniki. Kako kmalu se opomoremo sredi te veličastnosti, pa najsi bo ob žarečem soncu ali tajnem luninem svetu, ob večernem žarenju vršacev ali jutranji mrzli rosi, ko se narava počasi probuja.

Naslovno stran te knjige krasi slika in sicer podoba sv. Krištofa — patrona prevoznikov. Slede še druge slike gorskih patronov s kratkimi opisi. Ljudstvo si je namreč v svoji trdni veri izbralo za sleherni panog svojega zaščitnika, svojega patrona. Pod silnimi vrhovi, sredi naravne veličastnosti se je zdelo, da je človek nekako osamljen in kot neznatna stvarca si je poiskal varuhe. Preko teh Alp so hodile cele vojske, trgovci, romarji in potniki. Hodili so pota, katera je ljudstvo postavilo pod varstvo svetnikov. V zavesti, da je pod varstvom zaščitnika se je čutilo bolj varnega

posebno proti gigantskim naravnim silam, ki pridejo visoko v gorah še bolj do izraza. Tako je sv. Bernard Menthonski ne samo patron turistov, temveč je bil tudi zaščitnik romarjev, ki so hodili preko Vel. sv. Bernarda. Njegov red je postavil vrh prelaza zavetišče, kjer so pomagali osamljenim potnikom. V tej samotni divjini sredi nepreglednih gozdov so se porajali usmiljeni možje kot rešitelji, in zato je dalo ljudstvo temu gorovju po njih tudi ime. Sedaj ko vozi tod poštni avtomobil so se ti usmiljeni in dobrodelni redovniki — izselili ter nadaljujejo svoje delo velike ljubezni na najvišjem gorovju sveta t. j. v Tibetu, spremljani po svojih zvestih in pogumnih bernardincih.

Vrh prelaza, spominjaj se potnik vseh brezdomcev na zemlji.

Nič manj važna je cesta čez Simplon, katero je prvotno dal napraviti veliki Napoleon za svojo vojsko, za svoje topove. Veličastno se vije po krasnih pokrajinah posejanih z jezeri in ledeniki, po gozdnih dolinah z mogočnimi hudourniki, mimo skalovitih prepado in visoko ležečih pašnikov. Počasi se spenja do prelaza, kjer se nahaja zavetišče, nakar se polagoma spušča skozi dolge in ozke soteske v dolino. Romarji in trgovci so hodili tod pod varstvom nebesnih sil. Pred slehernimi nevarnostmi samotnih potov jih je varoval sv. Jakob iz Kompostele.

Na vrhu korakajoč od doline do doline spominjaj se večnih tajnosti in vseh potov narodov.

Sovražne so se dozdevale ljudem v starih časih gore, divje in grozne ozke doline ter vzpenjanje od jezera do jezera, puščoben in meglen vrh prelaza, obdan od sivih vršacev. Izvir veletokov se je domneval poln strahot temne divjine. Tak izvir leži v najvišjem vrhu alp, katerega ne prekaša nobeno drugo gorovje — to je sv. Gotthard. Brez varstva in zaščite se je čutil potnik proti temu velikanu, ogrožen po plazovih, neurjih in viharjih, po brezkončnem dežju, po snegu, toči in mrazu, če ga ne ščiti višja, tajna sila. Najboljši up je vsem vedno dajal sv. Gotthard, kateremu je bila posvečena kapelica vrh prelaza. Nikjer ni njegova podoba dala takim množicam ljudstva toliko tolažbe kakor tukaj ob cesti, po kateri so skozi stoletja hodili romarji trgovci, vojniki in učenjaki, kralji in umetniki, spominjajoč se smrti v gorski puščavi, udano se ozirajoč na podobo svetnika ter se hvaležno pomujajoč v gostoljubnem zavetišču krenili dalje.

Na prelazu spominjaj se potnik narodov, ki bivajo ob veletokih izvirajočih na sv. Gotthardu.

Predno se odcepi cesta pri Splügen proti jugu se dolina zoži v prav tesne soteske — Via Mala — Rafna, v katerih se peneče valijo vodne mase po skalovju in pečinah ter mogočno bobne med visokimi, skalnatimi stenami. Od Splügen vodi cesta preko sv. Bernardina čez prelaz mimo ledenikov na jug do sinjega jezera Mesola proti vasi Sv. Bernardina ob robu prepado, ob šumeči in peneči se Moesa dalje v južne gozdove. Ta prelaz so nekdanj zvali Monte ucello — ptičja gora — sedanje ime pa časti sv. Bernardina iz Siene. Mesto tega imena je okoli leta 1400 opustošila kuga. V službi matere božje se je odločil Bernardin z 12 drugimi mladeniči pomagati tem bolnikom. Ko je nevarnost minila in je bilo mesto že rešeno je pa sam smrtno obolel. Ko je ozdravel, je porazdelil vse svoje premoženje in imetje pravim revežem, sam pa vstopil v red sv. Frančiška. S svojo besedo

Pozor! Tudi tisti, kateri še niste pri meni kupovali, se prepričajte, da je najboljši nakup dobrega blaga za ženske in moške obleke, kakor vseh drugih potrebščin pri

ČEŠNIKU, Ljubljana
Lingarjeva ulica — Stritarjeva ulica
Poštarji 10% popustal

je širil vero in ljubezen ter si pridobival sleherno srce. Že šest let po svoji smrti je bil po papežu Nikolaju V. proglašen za svetnika.

Bolni, ki iščeš v dolinah Graubündena zdravja, spominjaj se na tem visokem prelazu bolnega in ubožnega frančiškanskega brata Bernardina Seinskega.

Chur in Martigny so stara severna vrata teh alpskih prelazov. Rimski imperatorji in nemški cesarji so hodili tod preko Julier, Splügen in čez veliki sv. Bernard. Pozneje je prišel na vrsto še Gotthard. Od Bivia vodi pot do Silvaplane. Že zgodaj v letu je ta visoka cesta prosta snega; posebno še v Engadinu cvete že zgodnja pomlad. Zimska otrpla jezera oživijo po krepčajočih vetrovih, Alpe pa polagoma ozelenijo. Na višini prelaza se odpre presenečenim očem prav veličasten razgled na prekrasne planjave in na masiv lepe Bernine, polne ledenikov in snežnih poljan. Že tisočletja iščejo ljudje v tej pokrajini ob zdravilnih vrelcih Engadina okrevanja in zdravja. Iz prave hvaležnosti je dobil ta vrelec sredi visokih cest, obdan od najvišjih vrhov, ime po sv. Mavriciju, ki je kot vodja tebejske legije radi vere našel s svojimi vojaki mučeniško smrt. Vojskujoči narodi zgodnjega srednjega veka so častili pred vsem sv. Mavricija in sv. Martina kot zgled krščanskih hrabrosti in pohlevnosti. Povsod so nastajale cerkve in kapelice na čast tebajskemu stotniku. Imeni Saint Maurice in St. Moric spominjata na legendo, ko je 6000 vojakov raje brez orožja padlo, kot pa prelivalo nedolžno kri.

Potnik goji vedno pravo hrabrost in pokorščino.

Zelo pobožno in pravično je živel na svojem rodbinskem posestvu Nikolaj Flüelški s svojo ženo in petorico sinov ter prav toliko hčerami. Kot poljedelec je tihi mož oral svojo domovinsko grudo, kot deželni sodnik pa je bil pravi oče naroda. S prevdarno prebrisanostjo in s pravim mišljenjem je rešil v sovraštvo razpadajočo Švico. Nežno se blesti njegova kaj preprosta postava na temnem temelju takratne, divje in neukrotljive dobe. V svojem petdesetem letu mu je skrb za blagor lastne duše vzela spanje. Huda skušnjava, kakor tudi naraščajoča božja spodbuda, ga je docela upognila tako, da se je svetu popolnoma odrekel in našel kot puščavnik ob premišljevanju Kristusovega trpljenja božji mir. Kaj kmalu se je razširil glas o njegovi čudežni svetosti. Govorilo se je, da je popolnoma nasičen po nebeški blaženosti svojih vizij in, da mu ni treba nikake druge hrane. Vsi so se čudili, da se zamore množicam posetnikov, pri vsem tem siromaštvu in velikem pomanjkanju, kazati vedno še tako vedrega, prijaznega in ljubeznivega. Da bi lahko služil svetu, da bi spoznal resnico in, da bi gojil le ljubezen, se je svetu odpovedal. On je razvozlal kup strasti in sovraštva, ko je spravil prepirajoča se mesta in pokrajine. Nekaj njegovega duha je tudi prešlo med ljudstvo, nekaj iskrenosti in hrabrosti ter njegove bogoljubnosti.

Stopivši v njegovo kapelico spomni se prepotrebnega miru.

To so torej glavni patroni v teh gorskih pokrajinah, kjer z lahkoto drve sedaj poštni avtomobili. Zatem obravnava daljši članek razna kantonska narečja, ki se med seboj zelo razlikujejo. Opisuje njih pisanje in tudi izgovarjavo. Teh narečij se pa narod še danes trdno drži ter se rabijo ne samo med preprostim ljudstvom temveč tudi po uradih, kjer govori predstojnik s svojimi na-

meščenci seveda le v narečju. Tudi večina knjig je tako pisana. Nato sledi »Politična važnost švicarskih alpskih prelazov v raznih dobah« ter še drugi krajši — vendar vseskozi zanimivi članki. Na koncu je seznam avtomobilskih prog s pripisom — sezonski ali celoletni obrat — nadmorska višina, trajanje vožnje ter vozne cene. Priključen je tudi zemljevid v barvah s prometnimi progami.

Poštna uprava prispeva z izdajo teh knjig mnogo k spoznanju domačih Alp, vrši pa hkratu kot prometni zavod res vseskozi kulturno delo. Pri čitanju te knjige se bralec pravzaprav pozgubi v teh tako lepo opi-

sanih pokrajinah in se niti najmanj ne spomni drugače realistične pošte.

Bernard.

Tvornica dežnikov L. MIKUŠ

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov in sprehajalnih palic.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je prevzel posle predsednika društva Rdečega križa

Pred nekoliko dnevi se je vrnil Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle z daljšega potovanja iz inozemstva in je na Vidov dan 28. junija t. l. prevzel dolžnost predsednika društva Rdečega križa. Tega dne so mu bili predstavljeni v dvoru člani predsedništva in izvrševalnega odbora društva ter se je vršila konferenca, na kateri so mu l. podpredsednik senator dr. Svetozar Tomić in direktor društva referirali o splošnih poslih predsednika glavnega nadzornega odbora in predsedniki sekcij pa o raznih panogah društvenega dela.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je izrazil svoje posebno zadovoljstvo na dosedanjem delu Glavnega in ostalih odborov društva, vsled katerih zamore naš Rdeči križ pri vsaki priliki odgovarjati dolžnostim, katere so mu poverjene, ter je izrazil upanje, da bodo vsi odbori in člani društva tudi nadalje vztrajali v tem delu, s čimur ga bodo najboljše podprli pri izvrševanju njegovih predsedniških dolžnosti.

Na tej konferenci se je sklenilo, da se najaktivneje zastavijo vse moči za razširjenje organizacije v naši kraljevini s tem, da se bodo osnovali odbori in poverjeništa društva v vseh občinah v smislu odredb Zakona o društvu Rdečega križa, kar ta izrecno predpisuje. To pripravljeno delo, katero je osnovano za izvršitev glavnih namenov društva, je pa odvisno v prvi vrsti od števila sodelavcev. Vsled tega se mora posvetiti posebna briga in pazljivost pridobivanju članstva, tako da bode tudi naše društvo po vzgledu enakih društev v drugih državah doseglo ono moč, katero naš Rdeči križ po svojem delu v polni meri zasluži in katera je naši državi in našemu narodu potrebna. Po podatkih, kateri so prispeli dosejaj od državnih blagajn in poverjenikov je znatna večina državnih nameščencev že vpisana v članstvo. Vojaške komande in oblasti v tem oziru prednjačijo; so komande, pri katerih so vsi od najvišje starešine do redova vpisani v članstvo društva. Pričakovati je, da bodo do konca leta skoraj vsi državni nameščenci s svojim vpisom v članstvo in aktivnim sodelovanjem pomagali pri društvenem delu, toda največja podpora se pričakuje od ostalega prebivalstva. Organizacija še ni povsod izpeljana ali se je pokazalo, da je uspeh hiter in siguran povsod, kjer obstoja volja, požrtvovanje in ljubezen za veliko dobrotno ustanovo Rdečega križa. V posameznih krajih osobito v Južni Srbiji so srezi, v katerih so že ustanovljeni odbori v vseh občinah. V osnovnih, srednjih in drugih šolah je vpisano preko 350.000 mladine, katera se v organizaciji Podmladka Rdečega križa pripravlja za izpolnjevanje dolžnosti dobrih državljanov članov in samarjanov Rdečega križa.

Njegovo kraljevsko Visočanstvo knez Pavle je izrazil svoje zadovoljstvo, da mo-

re stati na čelu našega Rdečega križa ter je sporočil vsem sodelavcem tale pozdrav:

»Vrnivši se s potovanja iz inozemstva sem z veseljem prevzel dolžnost predsednika društva Rdečega križa naše drage kraljevine Jugoslavije.

Naše društvo je znano in spoštovano med narodom vsled svojega dobrotornega dela. To mi daje upanje, da bom našel v izpolnjevanju poverjenih mi dolžnosti mnogoštevilne in navdušene sodelavce in da bo naš Rdeči križ sposoben in pripravljen, da izvrši svoje naloge, katere njegovi vzvišeni zaščitniki in naš narod od njega pričakujejo. Vsem odborom, članom in prijateljem Rdečega križa pa sporočam svoj prisrčni pozdrav.

Pavle s. r.

Glavni odbor društva Rdečega križa, ponosen in srečen, da more z zaupanjem in vero na uspeh nadaljevati svoje delo pod vodstvom svojega vzvišenega predsednika, bo v najkrajšem času začel s pripravami za izpolnjevanje tudi drugih važnih nalog osobito pa s pripravljanjem svojega pomožnega oboja — prostovoljnih bolničarjev in bolničark poleg pripravljanja samarjanov in samarjank za izkazovanje prve pomoči v slučaju neprijateljskega napada iz zraka in v nesrečnih slučajih, kar je vse vršil tudi dosedaj.

Iz pisarne Glavnega odbora društva Rdečega križa v Beogradu A. br. 7762 od 29. junija 1934.

Z ozirom na gornji poziv Njegavega Visočanstva kneza Pavla in Glavnega odbora društva Rdečega križa vabimo vse naše sodelavce, da javijo svoj pristop kot redni člani našim edinicam, ki obstojajo že skoraj v vseh občinah.

Dravski banovinski odbor društva Rdečega križa kraljevine Jugoslavije.

Žareči pismonoša

Grški tisk se obširno bavi s skrivnostnim fenomenom žarečega pismonoše iz Soluna. Mož, ki se imenuje Anastazij Ekonomos, izžareva vidne žarke tako, kakor so pred nedavnim poročali italijanski listi o kmetici Ani Moranovi iz okolice istrskega mesta Pirana. Po verodostojnih izjavah ljudi okrog zanimivega moža, je to izžarevanje tako močno, da more temno sobo razsvetliti z mehko svetlobo.

Znanost si je moža seveda podrobno ogledala, toda vodja psihološkega zavoda v Atenah prof. Tanagras je novinarjem, ki so ga o stvari povprašali, mogel povedati le to, da mu je vzrok tega pojava samemu uganka. Morda bo vedel kaj točneje povedati šele tedaj, ko se bo zaključila znanstvena preiskava. Grška javnost z napetostjo čaka izida te preiskave.

Sicer pa so »žareči ljudje« na Grškem videti neredek pojav. Prof. Tanagras navaja n. pr. nekega visokošolca Panajotija Kulumbakija, ki mu iz telesa izvirajo sami na sebi sicer nevidni žarki, ki pa so zmožni spraviti električno žarnico v žarenje, če jo narahlo podrgne z rokami. Kulumbakija so preiskali psihologi, kemiki

in fiziki, ki so končno pričeli do prepričanja, da je v mlademu možu latentna elektrodinamična sila in ta sila utegne pod nekimi pogoji postati učinkovita. Zdi se pa, da so Ekonomovi svetilni žarki drugačnega značaja, ki ga more ugotoviti le dolgotrajno proučevanje.

Vsa druga navodila za vpis na oglasni deski v šolskem hodniku in pri upravitelstvu.

Meščanska šola v Ormožu. Vpisovanje (davčno potrdilo, zadnje šolsko izpričevalo in prijava, novi učenci tudi rojstni list) bo 1., 2. in 3. septembra dopoldne. Otvoritvena služba božja bo 6. septembra. Vse drugo na črni deski v šolski veži.

„Poštni dom“ v Ljubljani so začeli graditi 17. avg. t. l.

Zadruga »Poštni dom« v Ljubljani se je ustanovila dne 10. oktobra 1934. Bilo je to v času, ko se je pri nas povsod porajala ideja o zidanju poštnih in drugih domov, v času, ko so nekateri poštni domovi že stali. Slovenski poštariji niso hoteli zaostati za svojimi južnimi brati. Prijeli so krepko za delo in ustanovili posebno zadrugo »Poštni dom«. V teku dveh let je pristopilo k zadrugi 818 članov z 1683 deleži. To stanje je ostalo približno isto do danes, ko šteje zadruga 814 članov z 1796 deleži. Izvedli sta se dve loteriji in ena tombola, kar je zadržno imovino znatno pomnožilo. Z razpisom notranjega posojila na podlagi obveznic po Din 500 je pridobila zadruga nadaljnjih Din 201.570.— obratnega kapitala. L. 1929. je kupila zadruga na Tyrševi cesti v Ljubljani parcelo za Din 71.253, ki pa je danes vredna okrog Din 300.000. S tem posrečenim nakupom si je zadruga znatno pomnožila svojo imovino, pa tudi zvišala svojo kreditno sposobnost.

S temi akcijami je bil z nadvse požrtvovalnim sodelovanjem vseh poštnih uslužbencev zbran do 31. decembra 1933 obratni kapital v znesku Din 615.550 Din, od katerega odpade Din 183.640 na deleže, Din 201.570 na notranje posojilo, ostanek Din 230.345 pa na čisto imovino zadruge. S parcelo vred

znaša lastna imovina zadruge torej nad pol milijona.

Gotovo je, da bi zadruga lahko dosegla v teku 8 letnega obstoja še večji uspeh, oziroma da bi prej prišla do cilja, če ne bi vladale v vrstah poštnih nameščencev nevspešne razmere in če ne bi nastopila v zadnjih letih občutna gospodarska in denarna kriza, kar vse je neugodno vplivalo na uspešno delovanje zadruge.

Zadnji občni zbor in sedanja uprava sta prišla do prepričanja, da je treba zgraditi tak dom, ki bo vsaj v glavnem ustrezal potrebam in svrham, za katere naj se zgradi, in ki se bo po možnosti pozneje lahko povečal in spopolnil, na drugi strani pa dom, ki ne bo v nobenem slučaju pahnjal zadruge v kake finančne težkoče. V tem smislu je zamišljena sedanja stavba, ki bo stala Din 600.000.

Zadruga bo tudi letos izvedla efektivno loterijo. Zrebanje bo 8. decembra t. l. Srečke so bile te dni razposlane v prodajo. V času, ko smo tik pred realizacijo cilja, se s hvaležnostjo spominjamo vseh tovarišev, ki so s požrtvovalnostjo sodelovali pri vseh akcijah zadruge. Prepričani smo, da bodo radevolje pomagali z uspehom izvesti tudi letošnjo, najbrže zadnjo, efektivno loterijo.

Šolstvo

Na narodnih šolah v Dravski banovini se prične letos šolsko leto z vpisovanjem dece dne 1. septembra, v ponedeljek 3. septembra naj bo šolska maša, v torek 4. septembra se prične redni pouk.

Rojstni dan Nj. Visočanstva prestolonaslednika Petra dne 6. septembra se praznuje z zahvalno službo božjo ter je ta dan pouka prost.

Vpisovanje v prve letnike vseh oddelkov Državne tehniške srednje šole v Ljubljani, to je arhitektonsko-gradbenega ali strojnega ali elektrotehniškega odseka tehniške srednje šole, gradbene, strojne, elektrotehniške, mizarske in strugarske delovodske šole, kiparske in rezbarske, keramiške, graverske in zlatarske in ženske obrtne šole bo v soboto, dne 1. in ponedeljek, dne 3. septembra dopoldne. Vpisovanje v višje letnike bo v petek, dne 7. septembra dopoldne.

Na ljubljanski manjšinski osnovni šoli (z nemškim učnim jezikom ter poukom v slovenščini in srbohrvaščini) bo naknadno vpisovanje učencev in učenek dne 1. septembra od 11. do 12. ure. — Cojzova cesta št. 5. I. nadstropje, desno.

Na drž. real. gimnaziji v Kočevju se bodo vpisovali učenci I. razreda v soboto, dne 1. septembra od 8. ure dalje. Vpisovanje od II. do IV. razreda bo v ponedeljek dne 3. septembra, za učence od V. do VIII. razreda pa v torek, dne 4. septembra. Vpisovanje se bo vršilo osebno. Prinesti je potrebne dokumente, zlasti potrdilo od davčne uprave za odmero šolnine. Otvoritvena

služba božja bo v nedeljo 9. septembra ob 8. uri. V ponedeljek 10. septembra pa se bo začel redni pouk. Podrobna pojasnila so nabita na uradni deski.

Meščanska šola v Brežicah. Vpisovanje učencev (učenek) v vse razrede bo 1. 2. in 3. septembra od 8. do 12. v ravnateljevi pisarni. V prvi razred se sprejemajo učenci in učenke, ki so dovršili 4 razrede osnovne šole z dobrim uspehom ter niso še dopolnili 14. leta. Učenci naj se zglase v spremstvu staršev ali njih namestnikov ter prinese s seboj krstni list, domovinski list in zadnje šolsko izpričevalo. Ponavljalni izpiti se prično v petek 31. t. m. ob 8. po redu, ki bo objavljen na šolski deski. V petek 7. septembra ob 8. bo otvoritvena služba božja, v ponedeljek 10. septembra pa redni pouk.

Na 2. drž. dekliški meščanski šoli v Mariboru bo vpisovanje v vse razrede 1., 2. in 3. septembra, vsak dan od 8. do 12. ure. Pri vpisovanju predloži vsaka učenka zadnje izpričevalo, krstni list, izpolnjeno in s kolkom za 5 Din kolkovano prijavo ter potrdilo o višini davkov. Potrdilo mora biti kolkovano za 20 Din, prepis s kolkom za 10 Din. Na podlagi davčnega potrdila se plačuje šolnina.

Vpisovanje na I. drž. dekliški meščanski šoli v Mariboru bo 1., 2. in 3. septembra od 8. do 12. in od 15. do 17. ure, 2. septembra pa samo dopoldne.

Meščanska šola v Ptuj. Vpisovanje v vse razrede bo 1., 2., 3. in 4. septembra od 8. ure predpoldne in od 14. dalje. Sprejemni pogoji so isti kakor druga leta. Šolska maša bo 10., redni pouk pa 11. septembra.

To in ono

Statistika poštnih uslužbencev. Iz statističnih podatkov svetovne poštne zveze objavljamo te-le številke o stanju poštnih uslužbencev po raznih državah. V Zedinjenih državah Severne Amerike je 289.000 p. t. t. uslužbencev, Nemčija ima 246.000 p. t. t. nameščencev, Angleška približno 229.000, Japonska 181.000, Francoska 110.000, Angleška Indija 107.000, Rusija 87.000, Češkoslovaška 42.000, Poljska 32.000, Rumunija 25 tiso, prav toliko tudi Argentinijska, po 20.000 p. t. t. uslužbencev imajo Španija, Italija in Madžarska, Švica pa 16.000 nameščencev. Podatki iz Kitajske in Peruja manjkajo. Vseh p. t. t. uslužbencev na svetu je približno 1.750.000.

Znamke Rdečega križa. Ministrstvo za promet je na podlagi zakona o društvu Rdečega križa odredilo, da se morajo v času od 16. do vključno 22. septembra lepiti na vsa navadna in priporočena pisma, dopisnice, razglednice, navadne in vrednostne pakete ter na telegrame v tuzemskem prometu obvezno posebne znamke Rdečega križa po 50 par. Ta taksa se plača pri predaji pošiljk sprejemni pošte poleg redne pristojbine. Ravno tako se plača ta taksa tudi od kupljenih potniških kart v avtomobilskem poštnem prometu. Za ostale pošiljke, kakor tudi za one, ki so po zakonu poštne proste se ta taksa ne plača. Za pošiljke v inozemstvo plačilo takse ni obvezno.

»Poštar« živi samo od naročnine! »Poštar« je neodvisen! »Poštar« se bori le za pravico in proti krivicam! Zato mora biti vsak poštar naročnik »Poštarija«. Kdor podpira »Poštarija« — podpira sebe! Kdor ruši »Poštarija« — ruši sebe!

Kolegica ga. M. U. bi rada prodala 1 obveznico Poštne doma in sicer proti takojšnjemu plačilu ali pa v mesečnih obrokih po 100 Din. Kdor reflektira na ugoden odkup, naj blagovoli to javiti našemu uredništvu.

Pismonoša.

Janko: Jaz sem pa danes cel dopoldan igral pismonošo. V sleherni nabiralnik po hišah v naši ulici sem vrgel po eno pismo.

Mamica: Kdo ti je pa bil dal tista pisma?

Janko: Nikdo. Jaz sem jih vzel iz Tvoje pisalne mize — saj veš tista pisma, ki so bila zvezana z rožnim svilenim trakom.

Damske torbice, pasove, aktovke domačega izdelka dobite vedno v najnovejših in najboljših oblikah

le pri
Franc Erjavec
trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg 18